

När köket brändes ned lagade vi mat på en ässja.

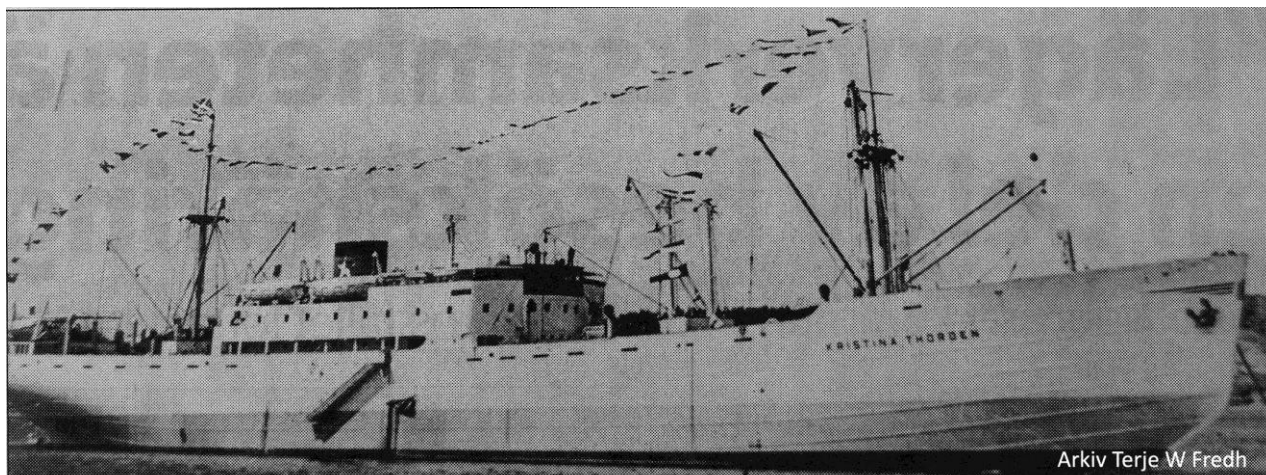
Bengt Skarp från Brastad upplevde dramatik på Atlanten 1946

Av Terje W Fredh,

Ur LP 27 april 2016-05-11

När köket brändes ner lagade vi mat på en ässja som stod på däck. Bengt Skarp från Brastad var kock när Kristina Thordén brann på Nordatlanten 1946. Han var också FN-soldat i sexdagarskriget där svenskarna fick gräva ner sig på en strand medan granaterna haglade omkring dem.

Bengt är född i Hjalmedal, skolan skedde i Uddevalla, utbildade sig till kock, jobbade en tid på Carlia men gick till sjöss i Thordén Lines efter kriget. Första båten var Mathilda Thordén, gick i linjefart mellan Norden och USA:s västkust. I New York lossade man och lastade vid samma kaj i Hoboken. Bra båt med många bohyslänningar ombord. Men snart skulle orosmolnen hopa sig på himlen.

Kristina Thordén byggdes om efter branden, här från provturen

Bengts nästa båt hette Kristina Thordén, 9 oktober 1946. Nattetid utbröt en brand som tog 84 timmar att släcka. 12 passagerare och en del besättningsmän gick i en livbåt som drev omkring i 13 timmar innan de åter kunde komma ombord. Anledningen var att båten hade explosiv harts i tunnor som däckslast.

Bengt och kökspersonalen stannade ombord och försökte ordna matlagningen. Svarvaren Anders Johansson från Uddevalla fick ihop en ässja (eldstad av plåt). Den eldade vi med kol och kunde laga mat, vi hade 12 passagerare och 32 besättningsmän. Blåst och regn släckte elden, men vi fyrade på gång på gång.

Branden gjorde att det inte fanns någon ström, maskinen stod stilla och vi rullade kraftigt i sjögången. Midskeppet blev ett svart stålskelett där alla ventiler (fönster) sprängts i bitar.

Bengt bodde midskepps, alla kläder och tillhörigheter brann upp.

Smidde köttbullar på en ässja

Proviantförråden i planet under midskepp förstördes och det som fanns till matlagning var under fyra dygn ett förråd av potatis, lite andra råvaror samt provianten som fanns i livbåtarna.

– *Å andra sidan tänkte ingen så mycket på mat*, summerar Bengt, vars båt såg bedrövlig ut. Här fick han prova på att smida köttbullar på en ässja. Fyra passagerare dog och resten av dem togs efter 84 timmar ombord på ett norskt fartyg. Kapten Nordendorph ledde räddningsaktionen ombord tillsammans med en tapper besättning. 13 oktober kom Selma Thordén till brandplatsen och bogserade Kristina till Uddevalla där den repades och kunde åter gå ut.

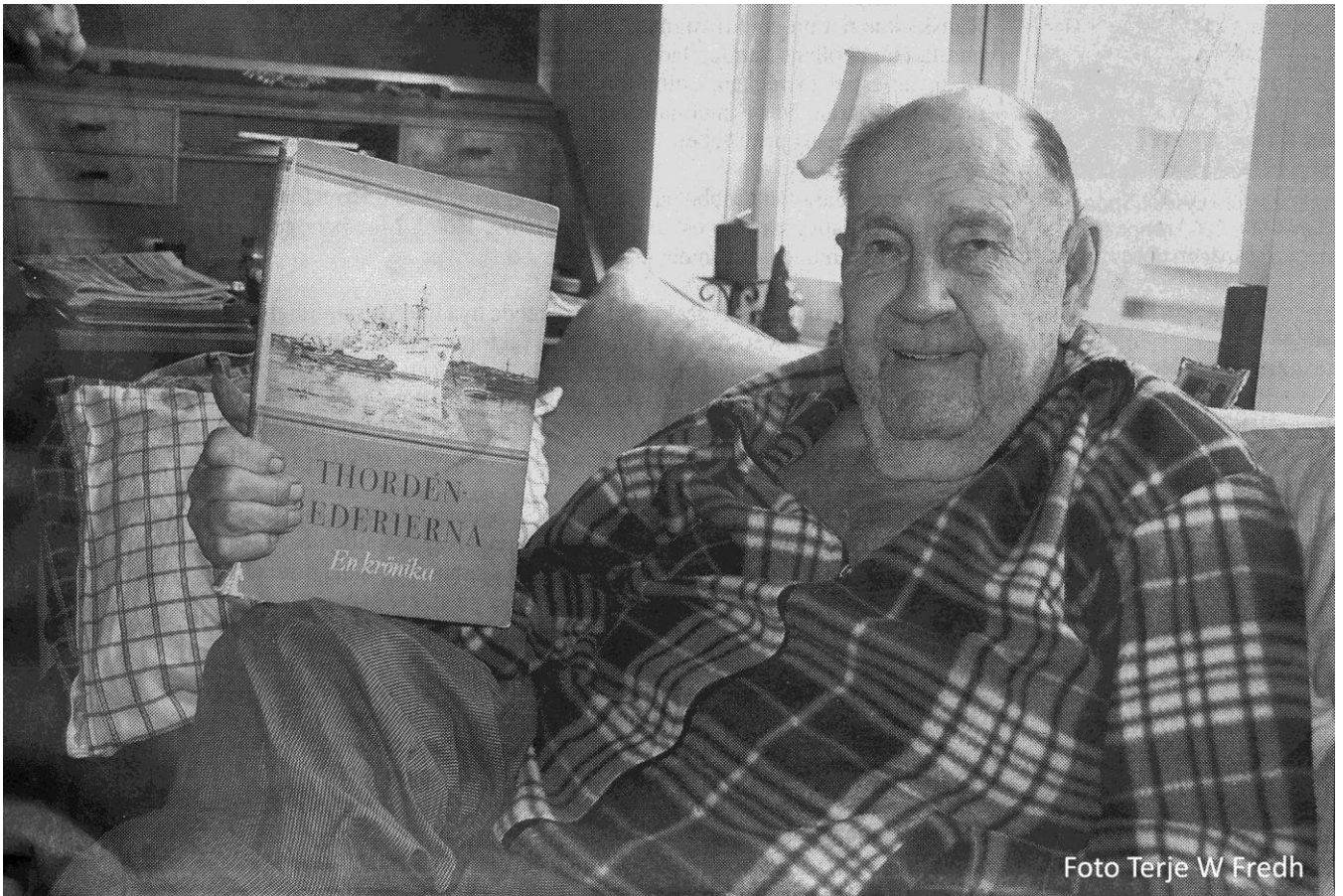
Klarade katastrof men ej krogvakten

Utmattade och trötta kom Bengt och hans kamrater till Uddevalla. De hade inte ätit något riktigt på en dryg vecka. När båten var förtöjd vid varvet tog en del av besättningen taxi till restaurang Carlia för att få riktig mat. Kläderna som sjömännen hade på sej var de samma som vid branden.

Vakterna på två restauranger tyckte männen inte var fint klädda och ville inte släppa in dem. Sjömännen förklarade att de kämpat med en brand på sjön i tre dygn. Sjömännen kallade på restaurangchefen på Carlia men även denna sade stopp. Motiveringen var att två av sjömännen inte kunde släppas in bland vanliga människor!

Bengt var också kock i Rosa Thorén, en båt som under kriget var med den amerikanska kampen om Filippinerna. *Lite varstans fanns det hål efter kulor*, minns Bengt. Kulor blev det också när Bengt 1965 var furir i FN-bataljonen som hamnade i sexdagarskriget mellan araber och israeliter. När granatanfallen kom grävde vi ner oss i gropan på stranden, berättar Bengt.

Idag lever Bengt pensionärlivet i en ombonad lägenhet i Lysekil, omgiven av det han tycker om, god och bildande konst. Bengt har varit i många länder och bodde en längre tid i Santos. Nu har Bengt förtöjt på Järnvägsgatan 6 i Lysekil.

Bengt Skarp kan berätta om ett händelsefyllt liv. Han var kock när fartyget Kristina Thorden brann på Nordatlanten 1946